ความขัดแย้งทางการเมืองกับการพัฒนาทางการเมือง
POLITICAL CONFLICT AND POLITICAL DEVELOPENT

[1]พรเทพ โฆษิตวราวุฒิ
[1]Phorntep Kosiworawut

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, ประเทศไทย
The Eastern University of Management and Technology, Thailand.

[1]Pontepkosit@gmail.com

Received : May 1, 2022; **Revised** : May 20, 2022; **Accepted** : May 25, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับความขัดแย้งทางการเมืองและการพัฒนาการทางการเมือง และ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งทางการเมืองกับการพัฒนาทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่มีอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 7,990,072 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของYamane (1967) จำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating scale) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ .81-.99 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson Product Moment Correlation) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความขัดแย้งทางการเมือง และการพัฒนาทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$= 3.99) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาทางการเมือง ($\overline{X}$= 3.99) รองลงมาคือ ความขัดแย้งทางการเมือง ($\overline{X}$= 3.98) เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า (1.1) ความขัดแย้งทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$= 3.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความขัดแย้งด้านข้อมูลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.07) รองลงมาคือ ความขัดแย้งด้านผลประโยชน์และความขัดแย้งด้านโครงสร้าง ซึ่งมี

[1] อาจารย์ ดร., หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}$= 4.00) ส่วนความขัดแย้งด้านค่านิยมเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X}$= 3.86) (1.2) การพัฒนาทางการเมืองเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 3.99) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่ทำการศึกษาพบว่า การพัฒนาทางการเมืองด้านความสามารถของระบบการเมืองมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมีค่ามากที่สุด ($\bar{X}$= 4.04) รองลงมาคือ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุผล ($\bar{X}$= 4.00) และด้านความเท่าเทียมกัน และความเท่าเทียมกันทางการเมืองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}$= 3.93) 2) ความขัดแย้งทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยความขัดแย้งทางการเมืองและพัฒนาทางการเมืองมีความสัมพันธ์ที่ค่า r .573

คำสำคัญ: ความขัดแย้งทางการเมือง, การพัฒนาทางการเมือง

Abstract

This research article aims; 1) to study the level of political conflict and political development. 2) to study the relationship between political conflict and political development. The samples were people aged 18 years and over living in the lower Northeast of 7,990,072 people. 400 samples by using stratified Multi-stage Sampling method. The instruments used rating scale questionnaire with discrimination of .81-.99 and reliability of 0.98. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson product moment correlation. 1) Political Conflict and political development Overall, it was at a high level (($\bar{X}$= 3.99). The aspect with the highest average was political development ($\bar{X}$= 3.99), followed by political conflict (($\bar{X}$= 3.98). (1.1) The overall political conflict was at a high level ($\bar{X}$= 3.98). The mean data conflicts were highest ($\bar{X}$= 4.07), followed by conflicts of interest and structural conflicts. which have the same mean ($\bar{X}$= 4.00), while the value conflict is the side with the least mean ($\bar{X}$= 3.86). (1.2) The overall average political development was at a high level ($\bar{X}$= 3.99). Political development in the capacity of the political system showed the highest mean of opinion ($\bar{X}$= 4.04), followed by rational political culture ($\bar{X}$= 4.00) and equality. and political equality with the same mean ($\bar{X}$= 3.93) 2) Political conflict was correlated with political development statistically at .01, with political conflict and political development having a correlation of r .573.

บทนำ

สถานการณ์ทางการเมืองในประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจจะเป็นความขัดแย้งในปัญหาเชิงอำนาจและอำนาจก็เป็นสิ่งที่ทุกคนแสวงหามาตลอด การมองผิดพลาดไปหรือมีความเชื่ออย่างผิดๆ หรือที่เรียกว่ามายาคติที่เกี่ยวกับอำนาจ (สืบวงษ์ สุขะมงคล, 2557) การเผชิญกับปัญหาของผู้คนในสังคม ซึ่งต่างแย่งชิงอำนาจการตัดสินใจสำหรับแนวคิด และวิธีการที่กลุ่มตนคิดกันเองว่ามีความแหลมคมสำหรับแก้ไขปัญหาที่สังคมกำลังเผชิญให้ยุติลงไปได้ อันเป็นเหตุก่อให้เกิดการเผชิญหน้าระหว่างกลุ่มการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ที่มีความแตกต่างทางความคิดที่คอยสนับสนุนกลุ่มประชาชนผู้บ้าคลั่งให้ใช้กำลังเข้าประทุษร้ายฝ่ายตรงข้าม ซึ่งท้ายที่สุดก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงที่ยากจะยุติลงได้โดยง่าย (ธีรพร ทวีธรรมเจริญ, 2553)

ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญของความขัดแย้งของสังคมไทยในปัจจุบันน่าจะเกิดจากเหตุ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ประการที่ 2 พัฒนาการของชนชั้นเมืองกับชนบท และ ประการที่ 3 ความเห็นต่างเกี่ยวกับประชาธิปไตย (สืบวงษ์ สุขะมงคล, 2557) ซึ่งความขัดแย้งทางความคิดนำไปสู่การแตกแยกของประชาชนที่แบ่งขั้วออกไปตามเชื่อส่วนบุคคล และยังกลายเป็นชนวนก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงภายในประเทศ ซึ่งอาจรุกลามออกไปยังนอกอาณาเขตอันเป็นปัจจัยอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการเมือง โดยประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านการเมืองการปกครองมาเป็นระยะและยาวนานสาเหตุหลักคือความขัดแย้งทางการเมือง (ลิขิต ธีระเวคิน, 2553)

การพัฒนาทางการเมืองเป็นเรื่องของการสร้างความเป็นสถาบันให้กับระบบเพื่อให้ระบบสามารถเปลี่ยนแปลงจากจารีตประเพณีมาสู่ความเป็นสมัยใหม่ได้ (ลิขิต ธีระเวคิน, 2553) การพัฒนาการทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ พัฒนาการทางการเมืองช่วยให้เห็นว่าอะไรเป็นเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่น่าพึงปรารถนาและอะไรที่ไม่ใช่ เพราะพัฒนาการทางการเมืองมักจะพูดถึงเรื่องระบบการเมืองสมัยใหม่ ความสามารถของระบบการเมือง ความมีเสถียรภาพของระบบการเมือง ความเท่าเทียมกันและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่ทุกระบบการเมืองควรถือเป็นจุดมุ่งหมายในการเปลี่ยนแปลง (ธีราพร ทวีธรรมเจริญ, 2553)

ปัจจุบันประเทศที่กำลังพัฒนาประสบกับปัญหาทางการเมืองหลายประการ เช่น ความไม่รับผิดชอบของผู้นำทางการเมือง ความระส่ำระสายทางการเมือง สถาบันทางการเมืองขาดประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ พัฒนาการทางการเมืองจะช่วยให้ผู้นำตระหนักว่าปัญหาเหล่านี้เป็นเรื่องของความล้าหลังทางการเมือง เพื่อมุ่งลดปัญหาอันเกิดความขัดแย้งทางการเมืองอันเป็นตัวแปรต้นสำหรับนำไปใช้ในทางปฏิบัติให้ปรากฏผลจริง

และเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเด็นสำคัญคือ มนุษย์ไม่สามารถปฏิเสธความขัดแย้งในการแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์, 2553)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวมาในข้างต้น ผนวกกับปัญหาสำคัญของผู้คนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่อาจจะเกี่ยวข้องกับโครงสร้างสังคม อำนาจการเมือง และหรือเหตุผลอื่นๆ อีก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เพื่อข้อสนเทศที่ได้นำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการนำความขัดแย้งที่ส่วนใหญ่มีผลในทางลบไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเมืองแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความขัดแย้งทางการเมือง และการพัฒนาการทางการเมือง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งทางการเมืองกับการพัฒนาทางการเมือง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความขัดแย้งทางการเมืองกับพัฒนาการทางการเมือง ได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่มีอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 7,990,072 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ประชาชนที่มีอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1967) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 เท่ากับ 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนครบตามขนาดที่คำนวณและมีความครอบคลุมพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มากที่สุด

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองกับพัฒนาการทางการเมืองของ นักวิชาการต่างๆ เพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้ Mazzuca & Robinson, 2008; Brubaker, 2015; UNICEF, 2014; ธานี สุขเกษม, 2558; อภิญญา ดิสสะมาน, 2557; และธนพงศ์ จิตต์สง่า, 2558 ได้แบ่งความขัดแย้งทางการเมือง (Political Conflict Management) เป็น 4 ด้าน คือ (1) ความขัดแย้งด้านข้อมูล (Data Conflict) (2) ความขัดแย้งจากผลประโยชน์ (Interests Conflict) (3) ความขัดแย้งด้านโครงสร้าง (Structural Conflict) และ (4) ความขัดแย้งด้านค่านิยม (Values Conflict)

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2552; สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2559; Karimi & Singh, 2014; วิสุทธิ์ โพธิแท่น, 2550; Geoffrey, 2005; Werthiem, 2001 ได้แบ่งการพัฒนาทางการเมือง (Political Development) เป็น 3 ด้าน คือ (1) ความเท่าเทียมกันทางการเมือง (Political Equality) (2) ความสามารถของระบบการเมือง (Capacity System) และ (3) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุผล (Political Culture)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ความขัดแย้งทางการเมือง

ตอนที่ 3 การพัฒนาทางการเมือง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วพิจารณาค่า IOC รายข้อที่มีค่าไม่น้อยกว่า 0.6 จากนั้นหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ .81-.99 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเสนอค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเชิงปริมาณของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความขัดแย้งทางการเมืองกับพัฒนาการทางการเมือง สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ระดับความขัดแย้งทางการเมืองและการพัฒนาทางการเมือง แสดงดังตารางที่ 1-3 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยความขัดแย้งทางการเมือง (n=400)

ตัวแปรที่ศึกษา (Variable)	ตัวแปรรายด้าน (Sub Variable)	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ความขัดแย้งทางการเมือง	1. ความขัดแย้งด้านข้อมูล	4.07	0.42	มาก
	2. ความขัดแย้งจากผลประโยชน์	4.00	0.47	มาก
	3. ความขัดแย้งด้านโครงสร้าง	4.00	0.50	มาก
	4. ความขัดแย้งด้านค่านิยม	3.86	0.56	มาก
	โดยรวม	**3.98**	**0.49**	**มาก**

จากตารางที่ 1 ความขัดแย้งทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 3.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความขัดแย้งด้านข้อมูลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.07) รองลงมาคือ ความขัดแย้งด้านผลประโยชน์และความขัดแย้งด้านโครงสร้าง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}$= 4.00) ส่วนความขัดแย้งด้านค่านิยมเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าน้อยที่สุด ($\bar{X}$= 3.86)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยการพัฒนาทางการเมือง (n=400)

ตัวแปรที่ศึกษา (Variable)	ตัวแปรรายด้าน (Sub Variable)	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
การพัฒนาทางการเมือง	1. ความเท่าเทียมกันทางการเมือง	3.93	0.60	มาก
	2. ความสามารถของระบบการเมือง	4.04	0.64	มาก
	3. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุผล	4.00	0.58	มาก
	โดยรวม	**3.99**	**0.61**	**มาก**

จากตารางที่ 2 การพัฒนาทางการเมืองเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 3.99) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่ทำการศึกษาพบว่า การพัฒนาทางการเมืองด้านความสามารถของระบบการเมืองมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมีค่ามากที่สุด ($\bar{X}$= 4.04)

รองลงมาคือ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุผล ($\overline{X}$= 4.00) และด้านความเท่าเทียมกันและความเท่าเทียมกันทางการเมืองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\overline{X}$= 3.93)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยตัวแปรวิจัย (n=400)

ตัวแปรที่ศึกษา (Variables)	$\overline{X}$	S.D.	**ความหมาย**
ความขัดแย้งทางการเมือง	3.98	0.42	มาก
การพัฒนาทางการเมือง	3.99	0.55	มาก
รวม	**3.99**	**0.49**	**มาก**

จากตาราที่ 3 ค่าเฉลี่ยความขัดแย้งทางการเมือง และการพัฒนาทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$= 3.97) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาทางการเมือง ($\overline{X}$= 3.99) รองลงมาคือ ความขัดแย้งทางการเมือง ($\overline{X}$= 3.98)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งทางการเมืองกับการพัฒนาทางการเมือง แสดงดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิจัย (n=400)

ตัวแปร	**ความขัดแย้งทางการเมือง**	**การพัฒนาทางการเมือง**
การจัดการความขัดแย้งทางการเมือง	-	.573**
การพัฒนาทางการเมือง	.573**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(2-tailed)

จากตารางที่ 4 พบว่า ความขัดแย้งทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r=.573)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความขัดแย้งทางการเมืองกับพัฒนาการทางการเมือง มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1.จากการวิจัยพบว่าความขัดแย้งทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความขัดแย้งด้านข้อมูลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาคือ ความขัดแย้งด้านผลประโยชน์และความขัดแย้งด้านโครงสร้าง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนความขัดแย้งด้านค่านิยมเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าน้อยที่สุดสอดคล้องกับผลงานของลิขิต ธีรเวคิน (2553) ที่สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาสู่ความขัดแย้งทางการเมืองในสังคมมนุษย์นั้นเป็นเพียงเหตุผลทางธรรมชาติของมนุษย์ต่างกลุ่มที่ต้องการใช้กำลังเข้าแย่งชิงทรัพยากรที่กลุ่มตนขาดแคลน ความต้องการอาหารและที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคงปลอดภัยก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองซึ่งมักใช้กำลังเข้าแย่งชิง นอกจากนี้ยังนำเสนอทางออกเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองโดยอาศัยกิจกรรมการมีส่วนร่วมเพื่อแบ่งปันค่านิยมทางการเมือง การปรับโครงสร้างสังคม การแบ่งปันวัฒนธรรม ตลอดจนอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกันด้วยพลังสติปัญญาแห่งความเป็นมนุษย์ ทั้งนี้ประเด็นสำคัญอยู่ที่การปฏิเสธความรุนแรงทางการเมืองเนื่องจากเป็นสังคมประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นสิ่งที่ค้นพบเป็นประเด็นปกติหากแต่แนวทางแก้ไขปัญหาที่นำไปสู่การพัฒนาทางการเมืองกลายเป็นเรื่องสำคัญยิ่งกว่า (อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์, 2553)

ในส่วนการพัฒนาทางการเมืองเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่ทำการศึกษาพบว่า การพัฒนาทางการเมืองด้านความสามารถของระบบการเมืองมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมีค่ามากที่สุด รองลงมาคือ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุผลและด้านความเท่าเทียมกัน และความเท่าเทียมกันทางการเมืองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ ปัญญพงศ์ วงศ์ณาศรี (2558) ที่ค้นพบว่าความขัดแย้งทางการเมืองเป็นเพียงวิสัยของมนุษย์ที่ยังมิได้ผ่านการขัดเกลาทางการเมืองมาแล้วเป็นอย่างดี หากแต่เป็นพฤติกรรมทางการเมืองตามกฎธรรมชาติมากกว่าการใช้พลังทางสติปัญญา อันเป็นเหตุนำมาซึ่งความขัดแย้งด้านอำนาจและผลประโยชน์ที่ต่างอ้างว่าเป็นของตนโดยชอบธรรม แล้วนำมาซึ่งการปฏิเสธความร่วมมือหากแต่สามารถพัฒนาให้เป็นการมีส่วนร่วมกันได้เพื่อลดปัญหาความแย่งชิงให้ลดน้อยลง เชื่อว่าสามารถพัฒนาระบบการเมืองอื่นตามมาได้ เพราะฉะนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเพียงนิยามความหมายเกี่ยวกับความคาดหวังทางการเมืองที่ต้องอาศัยพลังสติปัญญาทางการเมืองเข้าผสมผสาน การค้นพบว่าความขัดแย้งทางการเมืองมีความสัมพันธ์ต่อพัฒนาทางการเมืองอยู่บ้างเป็นเรื่องปกติวิสัยโดยธรรมชาติของมนุษย์เท่านั้น หากแต่สามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองลงไปได้ด้วยวิธีการร่วมมือกันแก้ไขปัญหามากกว่าการใช้กำลัง (ขัตติยา หรั่งประเสริฐ และอรนันท์ กวันทปุระ, 2554)

ความขัดแย้งทางการเมืองแม้จะเริ่มเบาบางแต่ความรู้สึกของประชาชนนั้นอาจยังมองว่ามาก โดยเฉพาะการนำเสนอข้อมูลของนักวิชาการที่มีหลายๆฝ่ายให้ข้อมูลที่ขัดแย้งกันทั้งในสื่อหลักและสื่อสารออนไลน์ทำให้ผลการวิจัยสะท้อนความขัดแย้งว่ามีค่ามากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของสืบวงษ์ สุขะมงคล (2557) ที่ค้นพบว่าสาเหตุความขัดแย้งทางการเมืองนั้นเนื่องจากปัจจัยด้านอำนาจ และการจัดสรรผลประโยชน์ของคนในชาติ ซึ่งก่อให้เกิดกิจกรรมการชุมนุมทางการเมืองและมีขนาดรุนแรงเพิ่มมากขึ้นจากปัจจัยอื่นเสริมประกอบด้วย การนำเสนอข่าว การแสดงความคิดเห็นของนักวิชาการ การใช้วาทกรรมตลอดจนการใช้กำลังจากฝ่ายรัฐ นอกจากนี้แล้วผลวิจัยยังพบผลกระทบอื่นตามมา โดยเฉพาะความแตกแยกของคนในชาติ ปัญหาความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และการยอมรับจากนานาชาติ ทั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองควรดำเนินการภายใต้กรอบการสร้างความสามัคคีของคนในชาติ การสร้างความเป็นธรรมโดยกฎหมาย การสร้างอนาคตร่วมกัน และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรม ความขัดแย้งทางการเมืองเปรียบเสมือนรอยร้าวภายในจิตใจของคนในชาติที่ต่างความคิดหากแต่ปฏิเสธการยอมรับความคิดอื่นที่ต่างไปจากตน ความขัดแย้งทางการเมืองเป็นเพียงละครฉากหนึ่งบนเวทีทางการเมืองซึ่งยากจะค้นหาความจริงที่ชัดเจนได้ หากแต่สามารถค้นหารากเหง้าของปัญหาความขัดแย้งนั้นแล้วลงมือแก้ไขภายใต้กรอบแนวคิดการรักษาความชอบธรรมในสังคมโดยปราศจากเงื่อนแต่อย่างใด (พรชัย ตระกูลวรานนท์, 2554)

2. ผลจากการวิจัยพบว่าความขัดแย้งทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาการทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องผลวิจัยของ ภูสิทธิ์ ขันติกุล (2554) ที่ค้นพบว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพัฒนาทางการเมืองอันเป็นปัจจัยผลร่วมกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง หากแต่พัฒนาทางการเมืองนั้นเป็นผลต่อเนื่องจากประชาชนมีพฤติกรรมการเมือง การชุมนุมเรียกร้องตามกฎหมาย การใช้สิทธิ และเสรีภาพทางการเมืองในการอภิปรายความเห็น และควบคุมการใช้อำนาจบริหารของรัฐ พฤติกรรมการเมืองดังกล่าวเป็นผลจากกระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองตามระดับความสนใจที่แตกต่างไปตามปัจจัยส่วนบุคคลรวมถึงสภาพแวดล้อมด้านสังคมและเศรษฐกิจ หากแต่ปัจจัยดังกล่าวนี้กระทบต่อพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผ่านกิจกรรมการรับรู้และเข้าใจด้านการใช้สิทธิ เสรีภาพทางการเมืองแก่ประชาชน (เจริญ เพ็งมูล, 2558)

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ความขัดแย้งทางการเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทยในบริบทปัจจุบันมีอยู่ในระดับมากและพบว่าเป็นความขัดแย้งที่มาจากข้อมูล ดังนั้นจึงควรให้

ความสนใจในการสร้างจิตสำนึกในความมีเหตุมีผลให้กับประชาชนเพื่อให้ประชาชนตระหนักและให้ความสำคัญต่อการบริโภคข้อมูล/ข่าวสารเพื่อให้สามารถมีการวิเคราะห์ข้อมูล/ข่าวสารให้ครบถ้วนและรอบด้านก่อนตัดสินใจต่างๆ

การพัฒนาทางการเมืองในด้านความสามารถของระบบการเมืองมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมีค่ามากที่สุดและสะท้อนว่าการเปลี่ยนแปลงในระบบราชการไปในทิศทางดีขึ้นนั้นนับได้ว่าเป็นประเด็นที่รัฐบาลควรใส่ใจในมาตรฐานระบบราชการตั้งแต่ระดับกระทรวงต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และรวมถึงองค์กรปกครองท้องถิ่นต่างๆให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นและให้สอดรับกับสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันและโดยมีนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในหน่วยงานต่างๆ ให้ทั่วถึงและเข้มข้นด้วย

เอกสารอ้างอิง

ขัตติยา หรั่งประเสริฐ และอรนันท์ กวันทปุระ. (2554). *การจัดการความขัดแย้งทางการเมืองไทยของรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พ.ศ.2552-2553).* วารสารสังคมศาสตร์และมนุษย์ศาสตร์, 32(2), 173.

เจริญ เพ็งมูล. (2558, เม.ย.-มิ.ย.) *วิทยุชุมชนกับการพัฒนาทางการเมือง,* วารสารการบริหารท้องถิ่น, 8(2)

ธนพงศ์ จิตต์สง่า. (2558) *ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างปรีดี พนมยงค์ ป๋วย อึ้งภากรณ์ กับสัญญา ธรรมศักดิ์ และกลุ่มอนุรักษ์นิยมในสมัยรัฐบาลถนอม-ประภาส, พ.ศ. 2513-2516,* วารสารประวัติศาสตร์

ธานี สุขเกษม. (2558). *ความขัดแย้งเรื่องเค้าโครงเศรษฐกิจของปรีดี พนมยงค์ และผลกระทบทางการเมืองหลังการปฏิวัติ 2475,* วารสารวิชาการ อยุธยา

ธีราพร ทวีธรรมเจริญ. (2553) *การเรียนรู้วิถีชุมชนจากแนวคิดในทฤษฎีโครงสร้างสังคม และทฤษฎีชุมชน,* วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 30(1), 104-116.

ปัญญพงศ์ วงศ์ณาศรี. (2558). *ความขัดแย้งและการจัดการความขัดแย้ง: บริบทในสังคมไทย*, วารสารสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พรชัย ตระกูลวรานนท์. (2554). *รากเหง้าปัญหาเชิงโครงสร้างและความขัดแย้งทางการเมืองในสังคมไทย,* วารสารธรรมศาสตร์, 30

ภูสิทธิ์ ขันติกุล. (2554). *ทัศนะทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชน 44 ชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร,* วารสารวิจัยและพัฒนา, 3, 68-77

ลิขิต ธีรเวคิน. (2553, ม.ค.-เม.ย.) *ความขัดแย้งและการแก้ปัญหา,* วารสารสถาบันพระปกเกล้า, 8(1)

วิสุทธิ์ โพธิแท่น. (2550). *แนวคิดพื้นฐานของประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี และราชกิจจานุเบกษา.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ (TDRI) (2552). *แนวทางการแก้ปัญหาความยากจน: เสรีนิยม ประชานิยม หรือรัฐสวัสดิการ*

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. (2559) *สหวิทยาการเพื่อการวิจัยและพัฒนากับมุมมองในการพัฒนาทางการเมือง,* วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 3(1), 35

สืบวงษ์ สุขะมงคล. (2557). *การบริหารจัดการความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2555*, *วารสารเกษมบัณฑิต, 5*(1), 39

อภิญญา ดิสสะมาน. (2557) *การปฏิรูปประเทศไทยกับทางออกวิกฤตการเมืองไทย, วารสารสถาบันพระปกเกล้า*

อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์. (2553). *ทฤษฎีเกมในรูปแบบความขัดแย้งในสังคมไทย,* วารสารสถาบันพระปกเกล้า, 8(1)

Brubaker, R. (2015). *Religious dimensions of political conflict and violence,* Sociological theory, 33(1), 1-19

Geoffrey Pridhan. (2005). *“Introduction”, in Geoffrey Pridham ed., Transition to Democracy: Comparatives from Southern Europe, Latin America and Eastern Europe.* Aldershot. U.K.: Dartmouth.

Karimi, M., & Singh, S.S.D. (2014). *Political development concept by looking briefly st Iran's Mohammad Reza Dahlavi Rule,* Journal of Public Administration and Governance, 4(4), 67-78

Mazzuca. S., & Robinson, J.A. (2008). *Political Conflict and power sharing in the origins of modern Columbia,* Hispanic America Historical Review, 89(2), 285-321

UNICEF. (2014). *Thailand case study in education, conflict and social cohesion*, Thailand

Werthiem, W.F. (2001). *The Urgency Factor and Demorcracy: a theorical contribution to Unrisd’ debate on partipation.* Geneva: UNRISD.

วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์